

Het Beginsel

Contactblad voor leden van de SGP
in de provincie Utrecht

4|'24

De begroting van 2025

"Geef nooit meer geld uit dan er binnenkomt!"

5 | De miljoenennota van de provincie

9 | Het begrotingsdebat

12 | In de wandelgangen

SGP

Dit blad is een uitgave van de provinciale afdeling van de SGP in de provincie Utrecht en verschijnt vier keer per jaar.

Oplage: 3100 ex.
Vormgeving, druk en verzending:
AMV + Buijten & Schipperheijn grafimedia
www.drukkerij-AMV.nl

Redactie
Bertrick van den Dikkenberg
Hanna van Garderen
Jan-Hendrik van der Linden
Rudy Bor

Lezersadministratie
Adreswijzigingen, aanmeldingen
en opzeggingen:
Partijbureau SGP, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
Website <https://sgp.nl/>
contact - Administratie

**Provinciale Afdeling
Tweede Secretaris**
Rudy Bor, Anemoonstraat 14
3911 WK Rhenen
mobiel: 06-52243560
e-mail: fambor@klikSAFE.nl

Penningmeester
Piet Slootweg, Zeist
tel.: (030) 69 57 462
e-mail: pslootweg@klikSAFE.nl

Giften
IBAN: NL77 RABO 0301 2887 20
t.n.v. SGP PROV. AFD. UTRECHT

**Statenfractie
Kantoor**
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht
Telefonisch contact via fractiemedewerker
e-mail: sgp@provincie-utrecht.nl
website: utrecht.sgp.nl
Facebook: SGP Utrecht
Instagram: [sgp_utrecht](https://www.instagram.com/sgp_utrecht)
Twitter: SGP provincie Utrecht

Fractievoorzitter
Bertrick van den Dikkenberg
mobiel: 06 16 95 84 17
e-mail: bertrick.van.den.dikkenberg@provincie-utrecht.nl

Fractie- en beleidsmedewerker
Jan-Hendrik van der Linden
e-mail: sgp@provincie-utrecht.nl
mobiel: 06 45 45 50 60

*Reacties en suggesties zijn van harte
welkom op bovenstaand e-mailadres!
Een advertentie plaatsen? Neem contact op!*

Fotoverantwoording
• Cover AdobeStock
• P3: Hanna van Garderen
• P4, P8: Anne-Sophie Hardeman

Waar is de geboren Koning van de Joden?

Maar waarop ik hier voornamelijk acht wil slaan is, dat *Hij de geboren Koning van de geestelijke Joden* is. Hij was hun Koning in heerlijkheid vóór Zijn menswording en Hij nam onze natuur aan van het zaad van Abraham, alleen uitgenomen de zonde. Hij had dezelfde soort geboorte als wij, geboren uit een vrouw gelijk wij en nam daarom vlees van ons vlees en been van ons been aan, om aldus één van ons te worden. Maar dit is niet alles, want in deze zin kunnen alle mensen aanspraak maken op een betrekking tot Hem. Maar dat alleen zal niet baten.

Hij is daarom in een hogere betrekking de geboren Koning van de geestelijke Joden, aangezien Hij de eeuwige God tot Zijn Vader heeft - dezelfde Vader Die zij hebben, die uit God geboren zijn. Hij is eveneens uit dezelfde Geest geboren waaruit zij zijn geboren, die uit de Geest zijn geboren, want er is niet één van Zijn kinderen, die uit een andere Geest is geboren dan Die waaruit Hij is geboren. Ik wil hier Zijn persoonlijke Godheid niet verwarren met hun persoonlijkheid, zoals sommigen doen. Als Christus, de Messias, is Hij de eeuwige God. Maar als Koning van de Joden, Jezus de Zaligmaker, is Hij mens. Als Zijn onderdanen en broeders worden wij gedoopt in dezelfde Geest met Hemzelf, ja de Geest van God.

Verder zien wij de eenheid; want zoals er werd gezegd betreffende Jezus, dat de Heilige dat uit de maagd Maria zou geboren worden, Gods Zoon genaamd zou worden, zo wordt er op soortgelijke wijze van Zijn volk gezegd: 'Zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.'

Aldus ziet u dat Hij waarlijk de geboren Koning van de geestelijke Joden is, als onze oudste Broeder, want de Vader heeft Hem het Koninkrijk van Zijn Vader David gegeven. Gelijk Hij hun geboren Koning was, zo zijn Zijn kinderen geboren onderdanen van Zijn eeuwig geestelijk Koninkrijk. Sprekend over de gelovigen wordt er gezegd: 'Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaard, door het

Woord van de waarheid'; één middel waardoor wij kunnen weten of wij wedergeboren zijn of niet is dit: 'Een iegelijk die gelooft dat Jezus is de Christus' - niet louter mens, maar de Christus - 'die is uit God geboren;' dat is, hij is uit de Geest Gods geboren indien hij de Godheid van Christus kent; want wij kunnen strikt genomen niet belijden dat Jezus de Christus is, Gode gelijk of de gezalfde van God, voordat Zijn Geest Hem als zodanig in ons hart openbaart. Zonder dit zijn wij geen ware Joden, maar vleselijk en kunnen dus geen onderdanen van Christus of van Zijn Koninkrijk zijn. Hoewel Hij de geboren Koning van de Joden is in een vleeselijke of natuurlijke zin, daar Hij het zaad Abrahams en het geslacht Davids is, zoals ik reeds gezegd heb, staat er nochtans geschreven, en het is een eeuwige waarheid, 'dat vlees en bloed het Koninkrijk Gods niet beërven kunnen'. Hij is daarom het eeuwige, levendmakende geestelijke zaad van Abraham, in Wie, wordt er gezegd, 'alle geslachten des aardrijks', die geloven, zullen 'gezegend worden'.

Aldus is Hij onze oudste Broeder en onze Koning, en wij zijn Zijn broeders en onderdanen. Als zodanig erkent Hij ons; daarom staat Hij en zegt tot Zijn discipelen: 'Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God: Ons geloof moest eigenlijk deze zaken nooit loslaten, want er is een zeer grote en heerlijke overeenstemming en een onlosmakelijke vereniging tussen Christus en Zijn kinderen, die Zijn onderdanen en leden zijn.'

Uit: *Josef Hart, uit een predicatie over Matthéüs 2:2a*
Waar is de geboren Koning van de Joden? (Overgenomen van Theologienet.nl)

Van de bestuurstafel

We gaan de Kerstdagen tegemoet, waarop we de geboorte van de Heere Jezus zullen herdenken. Nu is het de grote vraag of wij de geboorte van de Heere Jezus ook in het hart hebben ondervonden. Als dat zo mag zijn dan is er een uitzien naar die Persoon. Als dat niet zo mag zijn zou er een roepen geboren moeten worden in ons hart bij God vandaan. Dit geldt voor ieder van ons persoonlijk. Mogen we dan maar veel vragen of de Heere ons zou willen bekeren.

Als bestuur hebben we 25 november een vergadering gehad. We hebben aan de hand van de agenda de gebruikelijke punten besproken zoals: notulen, ingekomen stukken en mededelingen, financiën, statenfractie, waterschappen, afdelingen / kiesverenigingen en nieuwe data voor de vergaderingen voor Deo Volente 2025 enz.

Onze voorzitter dhr. J. Doornenbal is vrijdag 29 november overleden. In hem verlieten we een voorzitter die de SGP-beginselen van harte was toegedaan. We wensden zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe. Mag deze roepstem maar geheiligd worden aan hun en onze harten.

We mogen melden dat ons statenlid Bertrick van de Dikkenberg opnieuw vader is geworden. Er is een zoontje is geboren. Van harte gefeliciteerd en Gods zegen bij de opvoeding.

Nieuws vanuit de Staten was er niet. De fractievergadering was verzet naar dezelfde datum als waarop wij vergadering hadden. Nieuws uit de waterschappen was er wel. We hadden dhr. Hans Marchal uitgenodigd om ons te laten bijpraten over de waterschappen. We ontmoetten een enthousiaste en gemotiveerde bestuurder die ons een toelichting heeft gegeven. We hopen dat dhr. Marchal op de voorjaarsvergadering dat ons zelf zal kunnen vertellen.

Dhr. Floor van Os, onze vorige waterschapsman, is de rechterhand en commissielid van Hans Marchal. Beide zijn bekwame mensen die op deze post nog Bijbelse getuigenis mogen geven in deze bestuurslaag. Het SGP geluid mag ook daar gehoord worden.

We wensden de statenfractie, steunfractie, bestuur en allen die betrokken zijn bij de SGP, zowel landelijk, provinciaal als plaatselijk, maar u ook als betrokken SGP'ers gezegende Kerstdagen en een voorspoedig nieuwjaar toe.

*Namens het bestuur,
R. Bor (Tweede Secretaris)*

Winnaar!

De oplossing van de puzzel uit het vorige nummer is vaak ingestuurd, maar er waren drie juiste inzendingen. We hebben geloot tussen deze drie inzendingen en de winnaar is geworden...

...familie Bosch uit Renswoude! Van harte gefeliciteerd! Zij hebben de twee juiste antwoorden ingestuurd, namelijk "herfstmaand" en "najaar". We gingen bij hen langs met taart.

Wilt u of wil jij ook een taart winnen?
Stuur dan **uiterlijk 1 februari** het antwoord van de puzzel op pagina 15 naar:
sgp.utrecht@gmail.com.

Het laatste nieuws

In deze rubriek blikt fractievoorzitter Bertrick van den Dikkenberg terug op de afgelopen periode. Naast debatten en gebeurtenissen in de Provinciale Staten, wordt deze keer ook persoonlijker teruggeblikt op de afgelopen periode.

Bertrick van den Dikkenberg

Een slag geslagen in het bestuur van de provinciale kiesvereniging. Onze voorzitter Johan Doornenbal is niet meer. Na het ziekbed wat hij geduldig mocht dragen en wat deels ook tot versterking voor hemzelf mocht zijn, is hij overleden op 29 november. Toen ik terug zat te denken aan waar ik hem voor het eerst ontmoette, was het denk ik op een vergadering van de plaatselijke kiesvereniging een jaar of zeventien geleden. Op rustige wijze kon hij

de gemeentelijke kiesvereniging lavenen door de stormen van die tijd. Toen ik commissielid werd in de gemeente Utrechtse Heuvelrug was hij voorzitter en had hij altijd wel een tip of ervaring vanuit het verleden te delen. Ontzettend waardevol, gezien zijn bestuurlijke ervaring in de gemeenteraad en besturen. Toen ik destijds afscheid nam als als commissielid, was dat op Zelden Rust, zijn boerderij op de Gooyer Wetering. Zijn betrokkenheid op het werk van de Statenfractie was groot en op de geëigende momenten spraken we met elkaar door over de rol van de Bijbel in de Provinciale Staten en het wel en wee van de fractie.

Een schril contrast met de thuissituatie waar zich juist een nieuw leven ontvouwt. Op 21 november mochten Laura en ik ons zoontje Jeftha uit Gods bewarende hand ontvangen. Jeftha en moeder maken het goed. Terwijl we de begroting behandelden in de Staten was de uitgerekende datum nabij. Dat leverde die dag genoeg spanning op, of we tot de stemming konden blijven. Dat

was het geval. Helaas waren er anderen aan de realistische zijde van de Staten niet bij de stemming, hetgeen in enkele gevallen tot een 23-24 stemverhouding tot uiting kwam. (In totaal zijn er 49 Statenleden.) Zo werden diverse voorstellen aangenomen vanuit de linkerzijde van de Staten terwijl er geen linkse meerderheid is.

De begroting voor 2025 is vastgesteld. Ons amendement om ongeveer 13 miljoen aan budget binnen het strategisch grondbeleid te bestemmen, in plaats van het huidige voorstel voor niet-ingekaderde uitgaven, haalde het niet. De consequentie is dat er geen beleidskader ten grondslag ligt aan grondaankopen die de provincie kan uitvoeren. Daarom hebben we tegen het Statenvoorstel van de begroting gestemd.

Onze motie om de UNESCO-status van de waterlinies te evalueren op de werking van de beschermde status haalde het wel. Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor de uitvoeringskracht van de organisatie. De afgelopen tien jaar is de organisatie van ongeveer 650 mensen gegroeid naar 1150 mensen. In praktisch resultaat buiten in de vorm van nieuwe natuurgebieden, wegen en dergelijke lijkt dit niet zo groots als met een kleinere organisatie. Dat houdt in dat het ingewikkelder is geworden om projecten te realiseren en dat los je niet direct op met meer mensen. Dat is ingewikkeld maar, is wel onderwerp van blijvende aandacht.

Dit Beginsel is de laatste van 2024. Er ligt weer een jaar achter ons. Een jaar waarin we als fractie na de personele wisselingen steeds beter ingespeeld raken als team. Wij wensen u als lezer en trouwe volger gezegende Kerstdagen en een goede jaarwisseling. Een periode van rust en bezinning op de komst van de Koning. In een tijd van grote onrust in de wereld en het Israël van de grote Koning lijkt vrede verder weg dan ooit. Maar in de donkerste tijd in Israël als de profeten zwegen, kwam het grote Licht, de Vrededorst. Laten we bidden om de komst en de vrede van Die Vorst voor onze harten, Zijn volk en de wereld!

De miljoenennota van de provincie

Elk jaar, zo rond begin oktober verschijnt het weer; de begroting. Het document dat dit keer ruim 200 telde, geeft inzicht waar de provincie het komende jaar geld aan gaat uitgeven. Een belangrijk document, want het gaat over vele miljoenen. Voor het jaar 2025 heeft de provincie Utrecht ruim 600 miljoen euro nodig om haar plannen uit te voeren. In dit themanummer nemen we u mee in deze plannen, de financiële staat van de provincie en de visie van de SGP daarop. Belangrijk, want de provincie geeft meer geld uit dan dat er binnenkomt. In dit artikel leest u alvast wat algemene informatie over de begroting als "Planning & Control-document".

Jan-Hendrik van der Linden

Begroting als P&C document

Elke gemeente of provincie werkt met een Planning & Control-cyclus. Dit zijn alle documenten die te maken hebben met de financiële verantwoording van de verschillende beleidsterreinen. In de provincie Utrecht werken we vanaf 2025 met zes verschillende P&C-documenten; een kadernota, begroting, voorjaarsnota, najaarsnota, slotwijziging en jaarrekening. Elk begrotingsjaar begint met een kadernota, waarin de belangrijkste in-

vesteringen en/of bezuinigingen ten opzichte van eerdere jaren worden voorgesteld. Deze voorstellen worden vervolgens verwerkt in de begroting. De begroting geeft een compleet overzicht van alle verwachte en geplande uitgaven van de provincie. Ook zien we hierin de verwachte financiële toestand terug; houdt de provincie geld over, of heeft het juist geld tekort?

Nadat de begroting is vastgesteld, kan het college van Gedeputeerde Staten aan het werk. Echter komt het altijd voor dat sommige subsidies of andere technische wijzigingen harder anders uitpakken dan gepland. Deze autonome ontwikkelingen en bijstellingen worden verwerkt in de voorjaarsnota. Dit gebeurt nogmaals in de najaarsnota, waarbij ook gelijk een voortgang gepresenteerd wordt van de verschillende beleidsdoelen. Hiermee kan Provinciale Staten zien of de provincie op schema loopt of niet. Als laatste volgt de slotwijziging. Hierin worden de laatste wijzigingen vastgesteld, dit is enkel voor rechtmatigheid. Er worden hierin geen resultaten of nieuwe keuzes opgenomen. Als het jaar voorbij is, volgt tot slot de jaarrekening. Hierin geeft de provincie aan hoe ze het geld in het afgelopen jaar besteed hebben en welke doelen of resultaten ze hiermee bereikt hebben. De jaarrekening is dan ook een controledocument, Provinciale Staten kunnen met dit document de Gedeputeerden controleren of ze het geld goed besteed hebben.

De provincie is verplicht om in ieder geval twee van deze documenten op te stellen: de begroting en de jaarrekening. Deze documenten moeten elk jaar voor een bepaalde datum naar het Rijk gestuurd

worden. Het Rijk kan hiermee controleren of de provincie geen wanbeleid voert.

Behandeling in de Provinciale Staten

Op 23 oktober was het dan zover: de programmabegroting 2025 werd officieel overhandigd aan de voorzitter van de commissie Bestuur, Economie en Cultuur, en daarmee ook aan Provinciale Staten. Direct na de overhandiging volgde een eerste debat over de begroting van Provinciale Staten in de commissie. De begroting kent elf verschillende programma's. Eerder werden de verschillende programma's verdeeld over verschillende commissies. Nu is er echter gekozen om de begroting in een keer integraal te behandelen in de commissie, om zo beter oog te hebben voor het totaalplaatje waar we als provincie mee bezig zijn.

Tijdens de Statenvergadering van 13 november vond de laatste bespreking en besluitvorming plaats. Tijdens beide debatten voerde onze fractievoorzitter, Bertrick van den Dikkenberg, het woord namens de SGP. Verderop in dit blad kunt u de bijdrage en inzet van de SGP teruglezen.

Overhandiging van de begroting 2025 aan Provinciale Staten door gedeputeerde Has Bakker.

Begroting 2025 in het kort

Totale inkomsten (x 1.000)
€602.324

Totale uitgaven (x 1.000)
€602.324

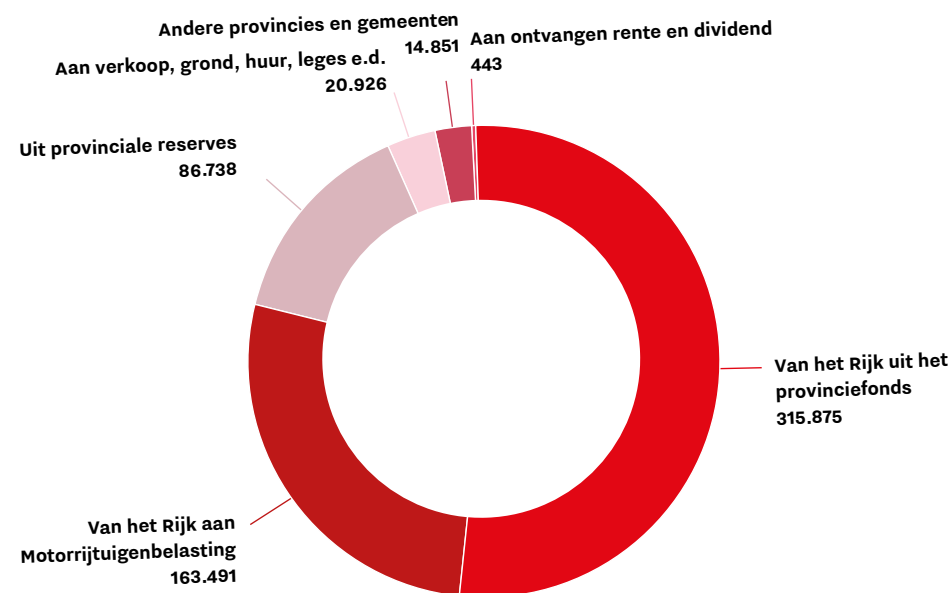
Onze ambities

- Meer betaalbare woningen
- Versnellen van de energietransitie
- Sterke natuur en toekomstbestendige landbouw
- Duurzame en veilige mobiliteit
- Schoon en voldoende water
- Vitale steden en dorpen

Ga voor de volledige begroting naar provincie-utrecht.nl/begroting

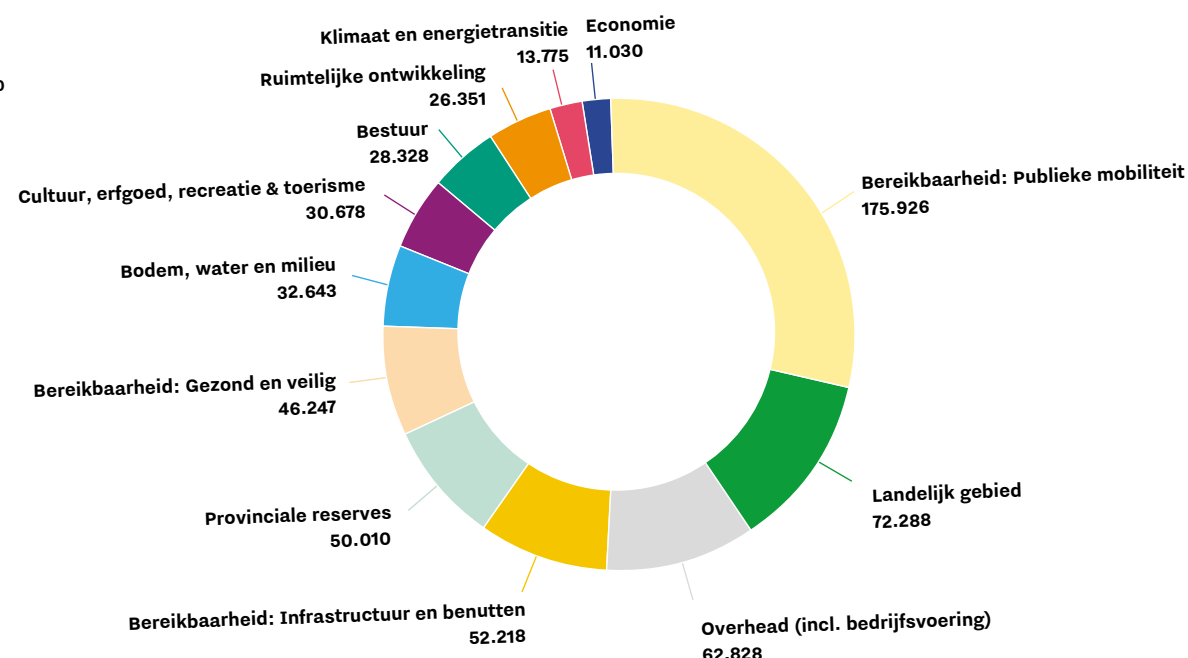
Inkomsten

Bedragen x €1.000

Uitgaven

Bedragen x €1.000

De begroting in het kort

Op de pagina hiernaast ziet u de begroting in het kort. Dit geeft in het kort weer waar de provincie Utrecht in 2025 het te besteden geld vandaan haalt, en ook waar de provincie het geld aan uitgeeft. Of beter gezegd, waar de provincie geld aan uit wil geven en waarmee het deze uitgaven dekt. De totale begroting van de provincie is ruim 600 miljoen euro.

Jan-Hendrik van der Linden

Inkomsten

Bij de inkomsten van de provincie vallen een paar dingen op. Zo wordt het geld uit de provinciale reserves gezien als inkomsten.

Een groot deel van de inkomsten van de provincie komt uit het provinciefonds. Het Rijk geeft aan alle gemeenten en provincies geld om hun taken te kunnen uitvoeren. Voor de gemeente heet dit Gemeentefonds. Het Provinciefonds is een grote pot met geld die het Rijk elk jaar aan alle 12 provincies uitdeelt. Het Rijk kijkt, bij de verdeling van dit geld, onder meer naar het aantal inwoners, de oppervlakte van de provincie, kilometers weglengte en grootte van de watergebieden. De provincie krijgt dus geld voor elke inwoner, elke kilometer weglengte en hectares watergebied. Een provincie die dus meer geld moet uitgeven aan wegonderhoud of die hogere kosten heeft door een groot watergebied, krijgt dus ook meer geld vanuit het Rijk. Ook krijgt de provincie via het provinciefonds specifieke uitkeringen (SPUK) om bepaalde projecten of beleidsthema's uit te voeren. De provincie Utrecht krijgt via het provinciefonds naar verwachting 315.875.000 euro in 2025.

Daarnaast komt een groot deel van het inkomen via de belasting. Want elke provincie heeft haar eigen belasting. Dit gaat via de motorrijtuigenbelasting: de zogenaamde opcenten. Elke provincie mag daarvoor zelf de hoogte van bepalen. In

Utrecht ligt deze vrij laag, op 81,9% (in 2024). Op de provincie Noord-Holland na, is dit het laagste van heel Nederland. In totaal verwacht de provincie Utrecht 163.491.000 euro aan opcenten te ontvangen.

De volgende post is opvallend. De provincie Utrecht verwacht 86.738.000 euro aan de provinciale reserves te onttrekken. Dit moet natuurlijk niet als inkomen gezien worden, maar de uitgaven voor 2025 worden voor een groot deel uit de reserves gedekt. Het is goed om hierbij op te merken dat er bij de uitgaven ruim 50 miljoen euro in de provinciale reserves teruggaat. Dit is vaak voor investeringen die in de nabije toekomst gepland staan. Echter betekent dit wel dat de provincie fors gaat krimpen in haar buffer. Een zorgwekkende ontwikkeling, wat de SGP betreft.

De rest van de provinciale inkomsten komt van gemeenten, andere provincies, de verkoop van grond en andere posten. Het is belangrijk om hierbij op te merken dat de provincie sinds 2025 ook weer geld gaat lenen. Dit staat niet apart vermeld in dit overzicht, omdat het vergelijken van de andere posten maar een kleine post is. Waar het de provincie in het verleden lukte om met eigen middelen de ambities waar te maken, gaat dit in 2025 niet lukken. In 2025 gaat dit om een bedrag van 129.000 euro, wat naar verwachting de komende jaren zal oplopen.

Uitgaven

De uitgaven van de provincie worden op de pagina hiernaast per programma weer gegeven. De vier grootste uitgavenposten lichten we in dit artikel kort toe.

Bereikbaarheid: "Publieke mobiliteit". De provincie is in Utrecht verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van het openbaar vervoer. Dit gaat om het busvervoer in de stad Utrecht en in de regio. Deze dienstverlening kost de provincie veel geld, wat ook terug te zien is in dit overzicht.

De tweede post qua grootte is het "Landelijk Gebied". Hierbij zitten de uitgaven voor natuurbeheer van terrein behorende organisaties (tbo's), agrarisch natuurbeheer en het Utrechts Programma Landelijk Gebied.

De derde post is de post "Overhead". Hieronder vallen de kosten voor de medewerkers van de provincie en de kosten voor het hoge gebouw (het provinciehuis) langs de A27/A28. De provincie Utrecht heeft ongeveer 1100 fte aan werknemers in dienst.

De laatste grote post is "Infrastructuur en benutten". In dit programma vallen alle investeringen onderhoudswerkzaamheden van de provinciale wegen. De provincie heeft veel wegen te onderhouden, waaronder ook veel bruggen en tunnels. Het onderhouden en investeren in deze wegen kost veel geld, waardoor een groot deel van de uitgaven naar dit programma gaat.

In gesprek met **Bertrick van den Dikkenberg**

Op deze pagina leest u een gesprek met onze fractievoorzitter Bertrick van den Dikkenberg over de begroting en de financiën van de provincie Utrecht. Bertrick is al sinds 2015 actief voor onze fractie en heeft goed inzicht in de financiële ontwikkelingen van de provincie. Ook is Bertrick lid van de Financiële Auditcommissie. Dat is een technische commissie die kijkt naar de financiële besluiten van provincie.

Hanna van Garderen

Wat vind je van de begroting van dit jaar?

Het is de laatste begroting waarin de provincie onbezorgd heel veel geld uit kan geven wat niet altijd bij de kerntaken van de provincie belandt. Er wordt veel geld onttrokken aan de reserves en dat hou je niet lang vol. Dat was een inhoudelijke opmerking over de begroting. De leesbaarheid en de vorm zijn sterk verbeterd, waardoor het inzicht in de provinciale gelden versterkt is.

Waarom heeft de SGP niet ingestemd met de begroting?

In het Statenvoorstel zat ook een besluit opgenomen, waarin ongeveer 13 miljoen werd gegeven om gronden aan te kopen voor natuur. Deze grondverwerving komt bovenop een budget van 20 miljoen voor strategische grondverwerving. Wij vinden dat de gronddruk momenteel zo

hoog wordt in het landelijk gebied dat je als overheid weloverwogen moet omgaan met de inzet van middelen om doelen te behalen. Dat betekent dat je niet zulke diepe zakken moet hebben dat je altijd boeren kunt overbieden. Daarom stemden wij tegen het geheel van de begroting.

Hoe zou een SGP-begroting eruit zien?

Alles in de provincie vinden we belangrijk. Een SGP-begroting zou echter minder geld uitgeven aan natuuruitbreiding, meer geld aan het beheer van huidige natuurgebieden en een intensivering van meerjarige agrarische natuurbeheercontracten. Ook zouden we de volledige onderhoudsopgave voor het fiets- en wegennet verwerkt willen zien. Daarnaast heb ik aandacht gevraagd voor de uitvoeringskracht van de provincie in de huidige tijd. In een SGP-begroting zou meer aandacht zijn voor realisme en werkelijke resultaten in plaats van het opkloppen van doelen.

Hoe gaat het met de financiële staat van de provincie?

We zijn nog financieel gezond, echter rennen we richting de afgrond op de huidige manier. De ambities die we stellen, kosten heel erg veel geld dat er niet is. Als we alles uitvoeren wat men wil, zijn we binnen 30 jaar bankroet.

Hoe kan de provincie op lange termijn financieel gezond blijven?

Door scherpere aan te brengen in wat nodig is om te doen vanuit de provinciale taken. En dat we geen hoogdravende plannen maken, zonder dat er geld voor beschikbaar is. Dan nog is het heel spannend, want bijvoorbeeld de open-einde regeling voor faunaschade levert forse tegevallen op, waarvoor geen geld vanuit het Rijk beschikbaar is.

Heb je nog een financiële tip voor de lezer?

Geef nooit meer uit dan er binnenkomt en voorkom dat de spaarrekening als zodanig nodig is voor de vaste lasten om je huis te kunnen blijven bewonen.

Vooruitgang in ambities of in acties?!

Tijdens de Provinciale Statenvergadering van 13 november stond het Statenvoorstel Begroting op de agenda. Een belangrijk onderwerp, want het gaat over de vraag waar de provincie het komende jaar honderden miljoenen euro's aan uit kan gaan geven. Vanwege de beperkte spreektijd van vier minuten en het feit dat het meeste al is gezegd tijdens de commissiebehandeling, was de bijdrage vrij kort. Hieronder leest u de bijdrage van Bertrick van den Dikkenberg en daarna vindt u een overzicht van "SGP Wapenfeiten" in het debat over de Begroting voor 2025!

Bertrick van den Dikkenberg

Voorzitter,
Voor ons ligt de begroting voor 2025. Het is een laatste begroting, waarbij grondige keuzes uitgesteld worden. Het is een begroting, waarin veel ambities zijn opgenomen waar we al jarenlang aantallen niet halen. We zullen deze begroting en de uitvoering daarvan dan ook gebruiken om het bestuur nauwgezet te monitoren op daadwerkelijke prestaties.

De periode dat ik in de Staten zit is de organisatie gegroeid van pakweg 650 fte naar bijna 1100 fte. De prestaties zijn daarbij niet evenredig toegenomen met de groei van de organisatie. Hart voor de Heuvelrug als majeur project stamt uit de tijd met een kleine provincie, de Uithoflijn, de Rondweg bij Woerden, realisatie oostelijke vechtplassen, ruilverkaveling binnenveld, etc. Dit zijn goede voorbeelden van écht grote projecten, integrale verbeteringen en vooruitgang. De laatste jaren stapelen de hobbels zich op en valt de uitvoeringskracht terug, behalve bij het

team mobiliteit die stevig werk verzette, met het oog op het onderhoud en investeringen en een nieuwe concessie.

Moties en amendement

Vooruitgang moet er ook zitten in de wijze waarop ons erfgoed functioneert en hoe dat de omgeving versterkt. Daarom dienen we een motie in om de UNESCO-status van de waterlinies te evalueren op het functioneren en op de baten en lasten.

Ook dienen we een amendement in, omdat het raamkrediet bij beslispunt 5 van de begroting niet voorzien is van een dekking in het besluit en geen vastgesteld beleidskader kent. De Agenda Vitaal Platteland is afgelopen, en het Utrecht Programma Landelijk Gebied is nog niet vastgesteld. Wij vinden het grondbank instrument dat we wel met elkaar hebben vastgesteld aansprekender. Hier zit ook een doe-verplichting in, omdat het vasthouden van gronden geen doel is van de provincie.

Verder dienen we de motie van de VVD over gesprek en advisering over de wolf in provincie Utrecht mede in, net als de motie van de ChristenUnie over invasieve exoten en de motie over doorfietsen door de hele provincie van de VVD. Dank u wel.

"We zullen deze begroting en de uitvoering daarvan dan ook gebruiken om het bestuur nauwgezet te monitoren op daadwerkelijke prestaties."

"Wapenfeiten" SGP in Begrotingsdebat 2025

Amendement Strategisch Raamkrediet

- Geeft kaders mee aan de vraag van de gedeputeerde om geld beschikbaar te hebben voor opkoop van gronden. Hierbij probeerden we het geld beter te bestemmen, waardoor PS dit beter kan controleren.
- Ingediend door SGP, mede ingediend door 50+
- Verworpen met 20 voor(BBB, VVD, UtrechtNu!, PVV, SGP, 50+) en 27 tegen(GL, D66, CDA, PvdA, PvdD, CU, Volt, SP)

Motie Unesco evaluatie

- Vraagt het College om een evaluatie vorm te geven van de Hollandse Waterlinies als UNESCO werelderfgoed. Om verslag uit te brengen van de werking met de Heritage Impact Assessments(HIA), waarbij inzicht wordt gegeven in maatschappelijke kosten, baten en ervaringen.
- Ingediend door SGP, mede ingediend door UtrechtNu!, VVD, 50+, BBB
- Aangenomen met 33 voor(BBB, GL, VVD, CDA, PvdA, UtrechtNu!, PVV, SGP, 50+) en 14 tegen(D66, PvdD, CU, Volt, SP)

Motie Doorfietsen door de hele provincie

- De Provincie is druk bezig met het realiseren van doorfietsroutes in de provincie, maar hier lijkt vooral aandacht te zijn voor de stad Utrecht, en ten oosten daarvan. Met deze motie werd de gedeputeerde opgeroepen de plannen voor deze doorfietsroutes beter door de provincie te verspreiden.
- Ingediend door VVD, mede ingediend door SGP, GL, D66, CU, CDA, PvdA, Volt
- Aangenomen met 39 voor en 8 tegen. Alleen PVV en BBB stemde tegen de motie.
- Motie Intensiveer aanpak invasieve exoten
- Vraagt aan de gedeputeerde om de aanpak van invasieve exoten te intensiveren. De samenwerking met gemeenten en waterschappen hierbij te versterken, en actief in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden.
- Ingediend door CU, mede ingediend door SGP, VVD, D66, PvdA
- Aangenomen met 43 voor en 4 tegen. PvdD en SP stemden tegen.

SGP in De Stichtse Rijnlanden

Menig dijkgraaf noemt het Waterschap het oudste, mooiste en beste bestuur van Nederland! Hoe trots waterschappers ook op hun bestuur zijn, uit onderzoek blijkt wat waterschappen redelijk onbekend zijn. Zijn ze daarmee ook onbemind...? Om in elk geval aan de onbekendheid een eind te maken, krijgen de Waterschappen uit onze provincie een eigen Rubriek in Het Beginsel. Aan mij de eer om de aftrap te verzorgen.

Hans Marchal, Fractievoorzitter SGP HDSR

Taken

Sinds de laatste verkiezingen van maart 2023 is de SGP weer in het Algemeen Bestuur (AB) van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) vertegenwoordigd. Ondergetekende mag de SGP-zetel innemen

en samen met Floor van Os (commissielid) 'slaan we de hand aan de ploeg'. Floor heeft gelukkig al de nodige waterschapservaring opgedaan. Naast de reguliere commissie- en bestuursvergaderingen zijn er ook themabijeenkomsten, excursies en technische bijeenkomsten.

Werzaamheden

De afgelopen periode hebben met name de financiën onze aandacht gevraagd. De waterschapslasten zijn ook dit jaar weer fors verhoogd (circa 8,5%). Als SGP hebben we aangedrongen op bezuinigingen en het maken van scherpe keuzes. Het project Sterke Lekdijk is ontzettend belangrijk, de bestrijding van rivierkreeften en de belangen van de agrariërs hebben onze aandacht en de Kaderrichtlijn Water (KRW) staat hoog op de agenda. Onder andere deze onderwerpen zullen in deze rubriek ongetwijfeld voor het voetlicht worden gebracht.

Water

De Waterschappen hebben drie kernta-

Hans Marchal

ken: beschermen tegen overstromingen, zorgen voor schoon water en zorgen voor voldoende water. In onze bijdragen bij het Waterschap hebben we (vanzelfsprekend) oog voor de inhoudelijke kant van de materie. Ook mogen we wijzen op de diepere symboliek die in het water zit opgesloten. Bedreigend, reinigend, verfrissend, vertroostend en ook noodigend. 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet...'. Op deze wijze zet onze fractie de bazuin aan de mond om het SGP-geluid te laten klinken!

Herbenoeming commissaris van de Koning

In het provinciehuis stond de afgelopen maanden niet alleen de begroting centraal. Een andere belangrijke ontwikkeling was de herbenoeming van de Commissaris van de Koning. Na zes jaar loopt de termijn van de Commissaris af, waarna Provinciale Staten beoordelen of een tweede termijn gewenst is.

Commissaris van de Koning Hans Oosters.

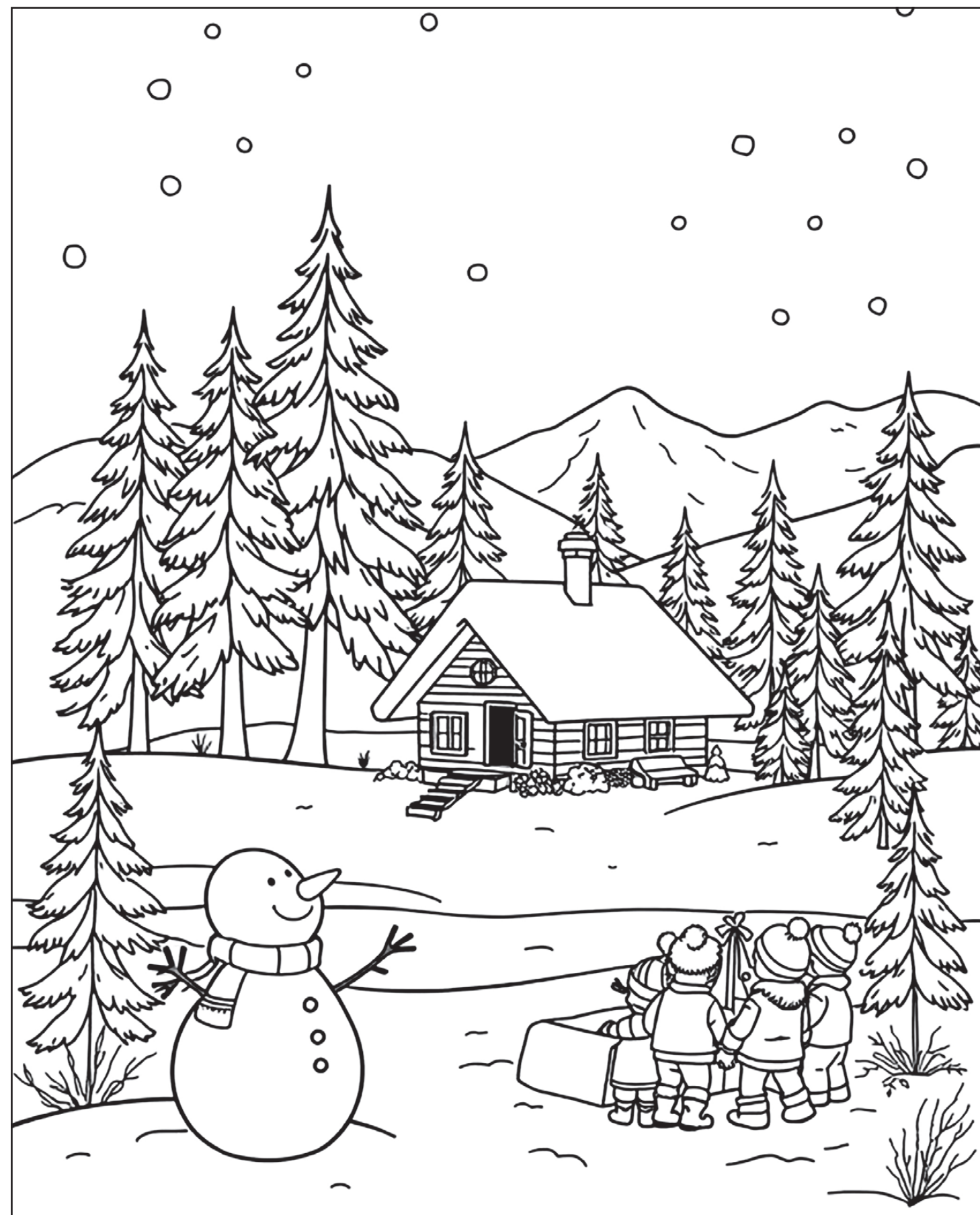
Jan-Hendrik van der Linden

Een Commissaris van de Koning mag in totaal twee termijnen van zes jaar commissaris zijn. Op 1 februari 2025 loopt de eerste termijn van Hans Oosters als Commissaris van de Koning af. De benoeming of herbenoeming

van de commissaris gaat via de minister van Binnenlandse Zaken. Op 2 april jl. heeft de Commissaris per brief aangegeven bij het ministerie van Binnenlandse Zaken dat hij graag met een tweede termijn door wil

als Commissaris van de Koning in Utrecht. Afgelopen jaar is er een vertrouwenscommissie, bestaande uit alleen Statenleden, door Provinciale Staten ingesteld om de herbenoeming voor te bereiden. Deze commissie heeft gesprekken gevoerd met de Commissaris over zijn functioneren in de verschillende taken die dit ambt met zich meebrengt. De vertrouwenscommissie bracht naar aanleiding van deze gesprekken een advies uit aan Provinciale Staten om de Hans Oosters te herbenoemen.

Tijdens een besloten Statenvergadering op 2 oktober stemden de Statenleden in met het voorstel om Hans Oosters te herbenoemen. Dit besluit werd als aanbeveling doorgegeven aan de minister van Binnenlandse Zaken, die het definitieve besluit neemt. Verwacht wordt dat de minister positief zal beslissen, waarmee Hans Oosters per 1 februari 2025 aan zijn tweede termijn kan beginnen

Stuur je kleurplaat uiterlijk 1 februari inclusief je naam, leeftijd en contactgegevens naar:

SGP-Statenvructie, t.a.v. Hanna van Garderen
Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
De winnaar krijgt een leuke prijs!

Veel kleurplezier!

Interview met... **Johan Luiks**

In de wandelgangen van het provinciehuis van Utrecht lopen veel verschillende mensen rond: allerlei ambtenaren, de Statengriffie en de Statenleden. Voor deze rubriek spreken we steeds met iemand die hier in de provincie of in het provinciehuis rondloopt. Deze keer met concern-controller van de Provincie Utrecht: Johan Luiks.

Hanna van Garderen
en Jan-Hendrik van der Linden

Wil je jezelf even voorstellen?

Ik ben Johan Luiks, mag de concerncontroller van de Provincie Utrecht zijn, ben 56 jaar oud, geboren en getogen in Groningen. Ik ben na de HEAO (Hoger Economisch Administratief Onderwijs) in Zwolle, accountancy gaan studeren aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Van accountant ben ik uiteindelijk in het controllervak gerold en ik werk nu al heel lang voor de provincie Utrecht. Het mooie van het zijn van controller, is dat je niet alleen terugkijkt naar het afgelopen jaar, maar dat je ook naar voren gaat kijken. Ik ben met altijd drie tot vier jaar bezig, het vorige jaar, het huidige jaar en het komende jaar. Ik woon met heel veel plezier in Lopik en ik vind het heerlijk om op zondag in mijn woonomgeving te wandelen.

Wat is je rol binnen de provincie Utrecht?

Wij hebben een onafhankelijke rol als concerncontrol. Dat zie je in het organogram. Er zijn een aantal domeinen en een apart "clubje", en dat staat apart in de organisatie, dat is de eenheid "concern-control". Zie het organogram. De concern-controller adviseert rondom vraagstukken over beheersing, organisatie, sturing en risico's. Ik adviseer niet alleen de directie en Gedeputeerde Staten maar ook Provinciale Staten als lid van de auditcommissie. Dat is spannend,

want ik zie weleens dingen waarvan ik denk: gaat dat wel goed? Dat vinden mensen niet altijd prettig. Mensen willen door met het realiseren van wat ze aan het doen zijn. Soms vraag ik dan of dingen goed in beeld zijn en de risico's goed afgewogen zijn.

Welke rol heb je bij de totstandkoming van de begroting?

Als concerncontroller heb je een uitdagende rol. Aan de voorkant kijk ik vaak: wat is er de vorige keer mis gegaan en kunnen we het deze keer beter doen? Kan het proces efficiënter, sneller, slimmer et cetera.? Kan het document toegankelijker worden? Wat vonden Provinciale Staten van het document? In het proces zelf leveren mensen zelf stukjes tekst aan en ik moet dat zelf ook voor concerncontrol. Teksten met bijvoorbeeld de risico's worden bij ons bedacht en in de begroting opgenomen bij de paragraaf weerstandsvermogen. Het eerste concept komt bij de directie en dan kijk ik ook mee. Vanuit de directie gaat het naar het college

van Gedeputeerde Staten en daarna naar de commissie in Provinciale Staten. Vervolgens gaat het naar de Provinciale Staten en uiteindelijk wordt de begroting opgestuurd naar het CBS.

Als Bertrick en zijn collega's tevreden zijn, denk ik dat we een goed stuk hebben gemaakt en als de rest dan blij is, dan ben ik ook blij. Ik vind het belangrijk dat de meeste fracties zich scharen achter een document.

Het is mooi als een belangrijk document als dit wordt aangenomen, na een goed gesprek in de Staten, met algemene stemmen. Als het document af is, gaat het werk pas beginnen want dan moeten de plannen worden gerealiseerd. Gedurende het jaar sturen we bij. Er zijn twee momenten waarop we kunnen zeggen of het bijvoorbeeld meevalt of tegenvalt: bij de voorjaarsnota en de najaarsnota. Tot slot is er de jaarrekening en dan is het jaar weer voorbij en verantwoorden we ons naar Provinciale Staten over of we de doelen hebben gerealiseerd en of we geld overhouden of er extra geld uit onze reserves moet worden ingezet.

Hoe werkt dat, een begroting?

In de begroting schrijf je op wat je plannen zijn, wij gebruiken daarvoor altijd drie vragen.

- Wat is je doel?
- Wat wil je bereiken; en
- Wat mag het kosten?

PS heeft budgetrecht en bepaalt dat wij het geld mogen uitgeven. En geven het recht om dus zo'n 600-700 miljoen uit te geven. Dus het vaststellen van de begroting is een belangrijk moment ook voor onze organisatie.

Dit jaar gaat de provincie voor het eerst geld lenen. Hoe kijk je als concern-controller hiernaar?

Wij zijn niet de enige provincie die leent. Dus als je bedrijfsmatig kijkt, is het niet raar dat je leent. Maar het is altijd de vraag: waar ga je dan voor lenen? Geef je meer uit dan er binnenkomt? Dat is nog niet het geval. Bij het teruglopen van de reserves kan je in een leenpositie komen. We moeten beter kunnen voorspellen, wanneer je ook moet gaan lenen. Aan de andere kant kan het kabinet ineens met een enorme bezuiniging komen die je niet ziet aankomen.

Je zoekt een soort optimum. Een keer lenen of voor een bepaald onderwerp en dan terugbetalen is niet zo erg. Geld dat we overhouden op onze bankrekening, moeten we tijdelijk afstorten bij het Rijk. Het is niet interessant om geld over te houden als provincie, want je krijgt er geen rente op. Het geld van de inwo-

ner moet je vooral inzetten om de provincie mooier te maken en niet bankje gaan spelen.

Is het lastig om politieke ambities en beleidsdoelen te integreren met strategisch financieel beleid?

Ja. Het wordt al snel politiek. De ene partij heeft voorkeur voor meer asfalt, de ander wil meer wind- of zonne-energie of kernenergie. Dan helpt het dat je een goed coalitieakkoord hebt, waarin duidelijke ambities staan en waarin deze keuzes worden gemaakt. Als dingen niet gerealiseerd kunnen worden, omdat wensen veranderen of omstandigheden tegenvallen, wordt je gedwongen keuzes te maken en dan moet je in het College het gesprek voeren over wat je wel en niet gaat doen. Deze keuze wordt dan gemaakt door de Provinciale Staten en als ambtenaar moet je met deze keuze aan de slag.

Wat zijn de grootste verschuivingen op financieel gebied sinds je voor de provincie werkt?

Toen ik in 2005 bij de provincie begon, hadden we best wel wat geld over door verkoop van onze aandelen van ons energiebedrijf. We zitten een beetje in een kantelpunt op dit moment, van het kiezen uit weelde naar kiezen uit schaarste. We gaan steeds meer naar dat laatste. Dat is wel de grootste verschuiving die ik heb meegemaakt. Ook is de begroting steeds groter geworden. Ik denk dat we wel verdubbeld of verdrievoudigd zijn.

Dus we moeten in de toekomst misschien ook weer gaan krimpen, want mogelijk kan het kabinet besluiten om te bezuinigen op het provinciefonds of de omvang van specifieke uitkeringen verkleinen.

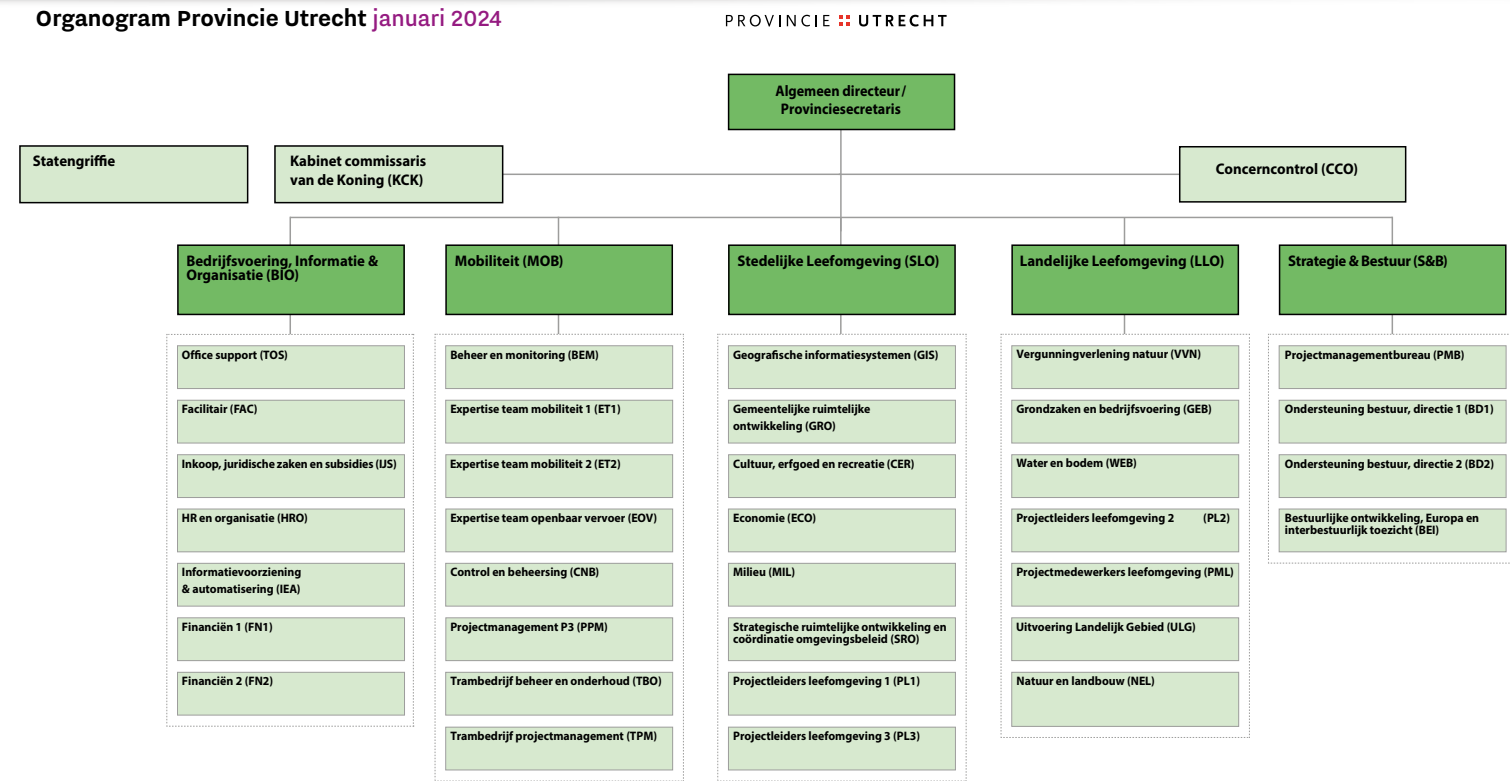
Wat is je favoriete plek in de provincie?

Ik moet natuurlijk zeggen Uitweg. Het mooie aan Uitweg is dat het rustig is, dat is fijn na een drukke dag. We zien bijzondere vogels, we hebben bijvoorbeeld uilen rondvliegen. Ik vind de uil wel heel grappig en het is wel een hele mooie vogel die je bij ons ook af en toe 's nachts hoort rondvliegen. En de ijsvogel, die zit soms te vissen achter ons huis. Dan zie je een soort blauwe wolk en dan gaat 'ie zitten vissen in onze sloot.

Is er nog iets wat je tegen onze lezers zou willen zeggen?

Wat ik mooi vind, is dat we met elkaar goed voor onze provincie zijn. We hebben het in bruikleen van onze kinderen en kleinkinderen. Ik vind rentmeesterschap heel belangrijk. Zorg vanuit dat perspectief voor de stad en het landelijk gebied, maar ook voor cultureel erfgoed als kerken. Zorg dat het goed onderhouden blijft. Dat zie ik bij de SGP ook wel terug. Utrecht is een mooie provincie om te wonen, te werken en te recreëren. Dat doe je met elkaar, dus dat moet je met elkaar blijven doen en omzien naar elkaar.

Organogram Provincie Utrecht januari 2024

Overzicht komende Staten- en commissievergaderingen

Overzicht komende Staten- en commissievergaderingen

Datum	Commissie	Tijd	Plaats
8 januari	Praten met de Staten	19.30	Commissiekamer
15 januari	Landelijk gebied, Water (Bodem) en Milieu	09.00	Statenzaal
15 januari	Bereikbaarheid en Energietransitie	14.00	Statenzaal
15 januari	Financiële Auditcommissie	19.00	Commissiekamer
22 januari	Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	09.00	Commissiekamer
22 januari	Bestuur, Economie en Cultuur & Erfgoed	14.00	Commissiekamer
5 februari	Provinciale Statenvergadering	10.30	Statenzaal
19 februari	Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	09.00	Commissiekamer
19 februari	Bereikbaarheid en Energietransitie	14.00	Statenzaal
5 maart	Landelijk gebied, Water (Bodem) en Milieu	09.00	Statenzaal
5 maart	Bestuur, Economie en Cultuur & Erfgoed	14.00	Commissiekamer
19 maart	Provinciale Statenvergadering	10.30	Statenzaal

Kijk voor inhoudelijke informatie over de vergaderingen op: www.provincialestatenutrecht.nl/statenagenda

Kerstgroet

Daar is uit 's werelds duist're wolken
Een Licht der lichten opgegaan
Komt tot Zijn schijnsel alle volken
En gij mijn ziele bid het aan
Het komt de schaduwen beschijnen
De zwarte schaduw van de dood
De nacht der zonde zal verdwijnen
Genade spreidt haar morgenrood

Wat heil een Kind is ons geboren
Een Zoon gegeven door Gods kracht
De heerschappij zal Hem behoren
Zijn last is licht Zijn juk is zacht
Zijn naam is 'Wonderbaar' Zijn daden
Zijn wond'ren van genaad' alleen
Hij doet ons hoe met schuld beladen
Verzoend voor 't oog dës Vaders treën

O Vrededorst Gij kunt gebieden
De 'vreed' op aard' en in mijn ziel
Doe alle volken tot U vlieden
Dat al wat ademt voor U kniel
Des Heren ijver zal bewerken
Dat Hij de zetel U bereid
Met recht en met gericht zal sterken
Hem zij de lof in eeuwigheid

SGP Utrecht wenst u gezegende Kerstdagen en een voorspoedig nieuwjaar!

In de figuur moeten woorden – als in een kruiswoordraadsel – worden ingevuld. Elke letter is aangeduid met een codegetal (1 t/m 23). Gelijke getallen zijn gelijke letters, verschillende getallen zijn verschillende letters.

We geven: 6 = L, 8 = N en 18 = I.

Is alles goed ingevuld, dan is op de onderste regels een oude wijsheid te lezen.
Deze is de oplossing van de puzzel.

15	7	8	1	17	6	12	13	14	3	17	2	
17		13		13			8		13		18	
4	7	10	17	15	7	9	18	6	6	17	10	
17		10		20	23	2	18	17		14	12	
8	18	17	2		23	20	6		9	17	17	15
2		15	7	10		8		11	18	8		17
			21	17	15	1	2	17	8			
12		6	17	1		13		17	1	2		9
7	2	20	6		10	13	14		2	5	23	17
6		12		23	7	15	18	7		19		18
7	22	18	7	7	2		1	4	16	20	17	8
8		2		7				4		20		18
1	4	16	13	6	14							

LANDWAART

CULINAIR

VERSE PRODUCTEN, DE BESTE KWALITEIT, DE MOOISTE GERECHTEN,
DAT IS WAAR WIJ VOOR STAAN.

Maertensplein 21a | 3738 GM Maartensdijk | info@landwaartculinair.nl | 0346 211330
www.landwaartculinair.nl

SCHULP
FRUITKENNERS SINDS 1861

Wij wensen iedereen
gezegende Kerstdagen
en een voorspoedig 2025

Schulp Vruchtensappen | Zandpad 76 Breukelen
0346 - 25 96 30 | schulp.nl